

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-B) Zuideinde 26 te Westzaan
gemeente Zaanstad
Argo 410

ARCHEOLOGENBUREAU ARGO

Opdrachtgever:	Particulier, wegens privacy niet genoemd in dit openbare rapport
Bevoegde overheid:	Gemeente Zaanstad
Deskundige namens bevoegde overheid:	S. Hakvoort
Gemeente:	Zaanstad
Plaats:	Westzaan
Toponiem:	Zuideinde 26
Onderzoeksmeldingsnummer:	5498251100
Coördinaten:	113.802 / 493.966 (centrumcoördinaten)
Datum veldwerk:	07 februari 2024
Veldteam:	A. Médard & D. Postma
Titel:	Inventariserend Veldonderzoek d.mv. boringen (IVO-B) Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad
Rapportnummer:	Argo 410
Auteur(s):	A. Médard & D. Postma
Illustraties:	A. Médard (tenzij anders vermeld)
Fotografie:	A. Médard (tenzij anders vermeld)
Opmaak:	D. Postma
Dataverwerking:	A. Médard & D. Postma
Datum uitgave:	Februari 2024 (DEF September 2024)
Versienummer:	versie 4 DEF
Beheer en plaats projectdocumentatie:	Archeologenbureau Argo te Zaandam
Autorisatie:	A. Médard
ISSN:	1879-7091
Goedkeuring door de bevoegde overheid:	Ja

Eventuele vragen over dit rapport kunnen aan de auteur worden gesteld via onderstaand mailadres:
info@archeologenbureauargo.nl

Disclaimer:

Archeologenbureau Argo en de samensteller(s) van dit rapport kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade (direct of indirect danwel gevolgschade) voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Archeologenbureau Argo betracht de grootste zorgvuldigheid bij het uitvoeren van al haar onderzoeken. De aard van archeologisch onderzoek en in het bijzonder de steekproefsgewijze benadering die inherent is aan archeologisch vooronderzoek maakt het echter onmogelijk garanties te geven ten aanzien van de resultaten van dergelijk onderzoek.

© Archeologenbureau Argo

Archeologenbureau Argo
 Symon Spiersweg 7-B14
 1506 RZ Zaandam

075-6314418
info@archeologenbureauargo.nl
www.archeologenbureauargo.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Verwachting.....	6
3. Doelstelling en methode.....	7
4. Resultaten.....	8
5. Beantwoording onderzoeksvragen.....	9
6. Samenvatting en advies.....	10
7. Bronnen.....	11
7.1 Literatuur.....	11
7.2 Internetbronnen.....	11
7.3 Afbeeldingenlijst.....	11
Bijlage 1. Traject archeologische monumentenzorg: stappenplan.....	12
Bijlage 2. Tabel archeologische en geologische perioden.....	14
Bijlage 3. Boorbeschrijvingen.....	15

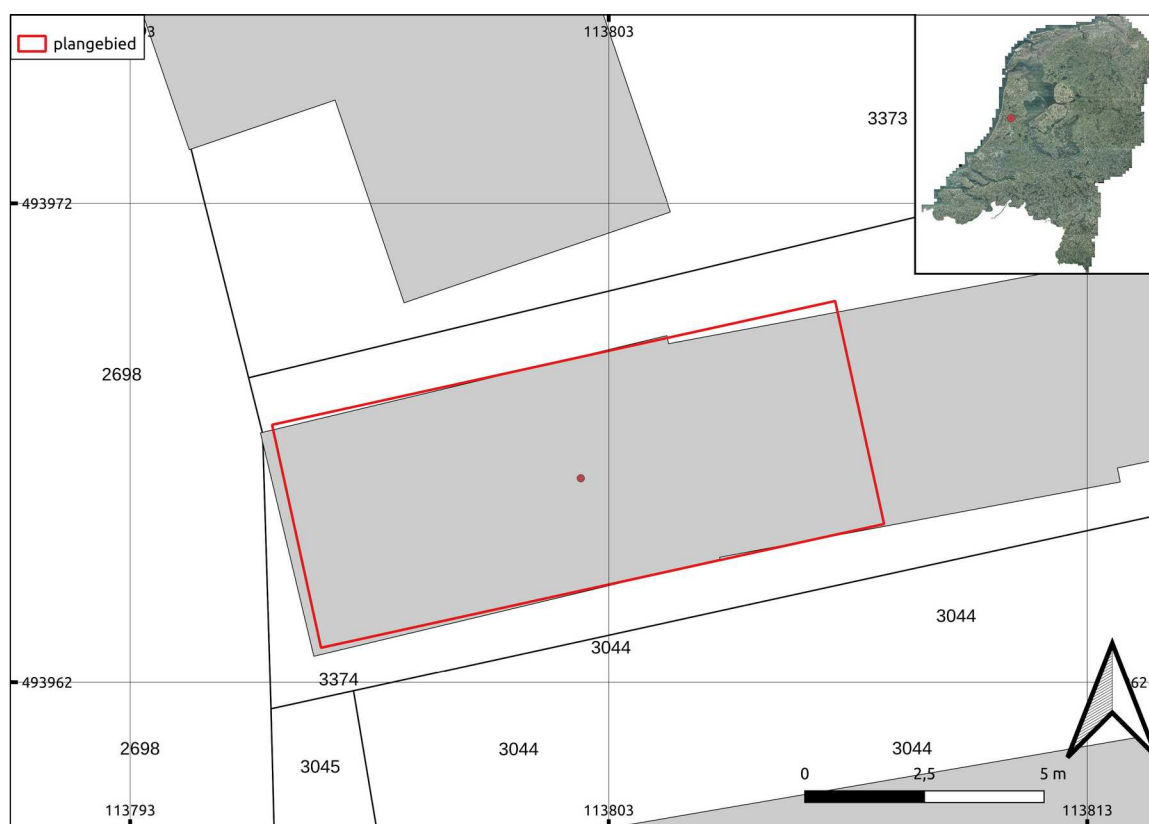
1. Inleiding

In opdracht van een particulier is door Archeologenbureau Argo op 7 februari 2024 een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzochte plangebied is gelegen aan het Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad.

De aanleiding tot de uitvoering van het booronderzoek is de bouw van een woonhuis. Hoewel in het PvE werd aangegeven dat de schildersschuur die hier staat gesloopt zou zijn bleek dit in wekelijkheid niet het geval te zijn, waardoor inpandig geboord moest worden. Omdat bij de bouw archeologische resten kunnen worden aangetast wordt door de gemeente geëist dat voorafgaand daaraan archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd.

Het doel van een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting en de beantwoording van de onderzoeksvragen, zoals geformuleerd in het Programma van Eisen (PvE) (Hakvoort, 2023).

Het onderzoek is uitgevoerd conform de op dit moment vigerende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.1) protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek Overig, het Programma van Eisen (Hakvoort, 2023), het Plan van Aanpak (Kremer, 2023) en het Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo (Médard, 2018).



Afbeelding 1. Het plangebied (rood omlijnd) op een uitsnede van een kadastrale kaart.



Afbeelding 2. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het oosten).



Afbeelding 3. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het oosten).



Afbeelding 4. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het westen).

2. Verwachting

De locatie valt binnen een gebied van hoge archeologische waarde omdat de bebouwing aansluit aan het Zuideinde. Dit is een middeleeuwse dijk die, samen met de haaks daarop lopende sloten, is aangelegd tijdens de ontginning van het gebied. De middeleeuwse huizen die aan deze dijk hebben gelegen hebben op terpen gestaan. Dit maakt het Zuideinde onderdeel van de originele lintbebouwing van Westzaan. Deze lintbebouwing en de archeologische restanten zijn te dateren vanaf de 13e eeuw. Het is echter mogelijk dat oudere resten aanwezig zijn. De middeleeuwse restanten bevinden zich op de restanten van oude terplichamen en/ of dijklichamen. Deze zijn te herkennen als ophooglagen die op het veen liggen. In sommige gevallen is het ook mogelijk dat een laag IJ-klei aanwezig is tussen deze ophoog en veenlaag (Hakvoort 2023).

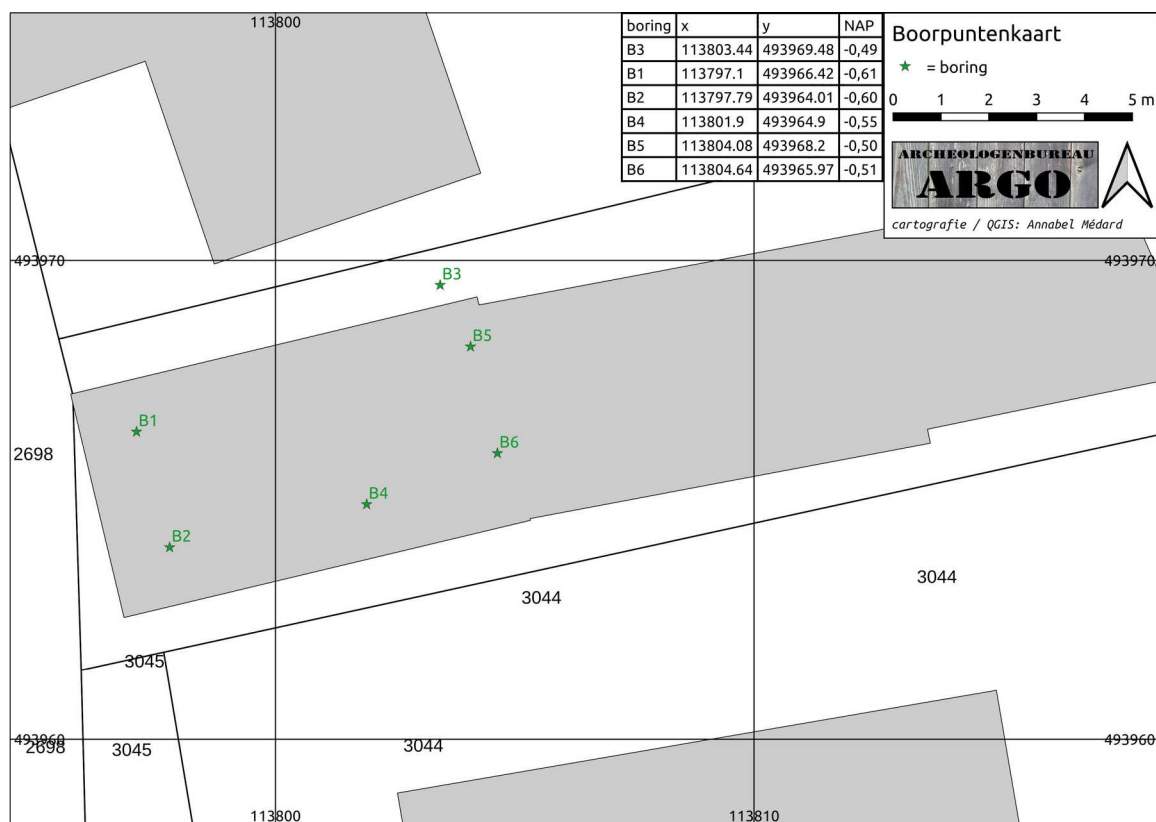
3. Doelstelling en methode

Het doel van een verkennend archeologisch booronderzoek is het in kaart brengen van het landschap en het vaststellen van de gaafheid van het bodemprofiel. Ook wordt de verwachting uit het bureauonderzoek zo mogelijk getoetst en aangevuld. Er wordt (extra) informatie verkregen over de intactheid van de bodem en over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied. Wanneer mogelijk worden de aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de archeologische resten vastgesteld zodat deze kunnen worden gewaardeerd. Op basis van de resultaten wordt in dit rapport een advies uitgebracht over de mogelijke vervolgstappen met betrekking tot de archeologie, aan de hand waarvan de bevoegde overheid een beleidsbeslissing (selectiebesluit) kan nemen. De resultaten van het onderzoek kunnen ook uitwijzen dat de voorgenomen ingreep niet bezwaarlijk is of met welke randvoorwaarden in het plan rekening dient te worden gehouden.

Tijdens het veldwerk zijn in totaal 6 boringen gezet. Omdat de schildersschuur niet gesloopt bleek te zijn, zijn de boringen inpandig gezet, met uitzondering van de controleboring die juist buiten het gebouw is gezet. In de schuur moesten de plavuizen ter plekke van de boringen worden verwijderd. Het in het PvE opgenomen boorplan is zoveel mogelijk aangehouden. Wel zijn boringen 5 en 6 iets westelijker gezet dan gepland om houten vloeren te ontzien en is de controleboring (boring 3) iets naar het oosten verplaatst omdat de originele locatie zich buiten de erfgrans bevond.

De boringen zijn in principe tot in het natuurlijke veen doorgezet. Hierbij is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een doorsnede van 7 cm en een gutsboor met een doorsnede van 3 cm. Het opgeboorde materiaal is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, baksteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB / NEN 5104, bijlage 3). De locaties van de boorpunten zijn ingemeten en gekoppeld aan het RD-coördinatensysteem.



Afbeelding 5. De locatie van de boringen binnen het plangebied, geprojecteerd op een uitsnede van de kadastrale kaart.

4. Resultaten

Aan de hand van het onderhavige booronderzoek kan een beeld geschetst worden van de bodemopbouw binnen het plangebied (afbeelding 5).

Bij boring 1 stuitte de boor op verharding, dit is gebeurd op een diepte van 0,5 m -mv (-1,05 m NAP). Na het opnieuw zetten van de boring zo een 15 cm ernaast werd op dezelfde diepte opnieuw verharding geraakt. Dit is zeer waarschijnlijk recent puin. De overige vier boringen die binnen het gebouw werden gezet zijn wel tot het natuurlijke veen gekomen.

De bodemopbouw is in grote lijnen als volgt. In boring 2 t/m 6 zijn relatief diepgaande recente pakketten aangeboord. Deze reiken tot minimaal 0,9 m - mv (-1,45 m NAP) in boring 4; in de andere boringen reiken de recente lagen tot ca. 1,10 m -mv (tussen de -1,59 en -1,69 m NAP). Daaronder bevinden zich in boringen 2, 3 en 4 (post)middeleeuwse ophogingslagen. In boringen 5 en 6 reiken de recente lagen tot in de natuurlijke ondergrond, hier zijn geen (post)middeleeuwse ophogingslagen aanwezig. In de boringen 4, 5 en 6 is op het natuurlijke veen een restant van een pakket IJ-klei aangeboord, bestaande uit schone grijze klei. Het natuurlijke veen is aangetroffen vanaf ca. 1,3 m -mv (ca. -1,85 m NAP).

In de controleboring (boring 3) is de natuurlijke ondergrond niet bereikt, wegens verharding in het (post)middeleeuwse ophogingspakket.

5. Beantwoording onderzoeksvragen

1. *Welke delen van de bodem zijn ongestoord en waar en tot hoe diep is de ondergrond door graafwerkzaamheden uit de 20e eeuw verstoord?*

De bodemopbouw bestaat tot minimaal 0,9 m -mv (-1,45 m NAP) uit recente lagen in boring 4; in de overige boringen reiken de recente lagen zelfs tot ca. 1,10 m -mv (tussen de -1,59 en -1,69 m NAP). Boring 1 stuikte herhaaldelijk op verharding (vermoedelijk recent puin) op een diepte van 0,5 m -mv (-1,05 m NAP) en kon daardoor niet dieper worden gezet, maar er is geen reden om aan te nemen dat de bodemopbouw hier intact zou kunnen zijn dan in de overige boringen.

Volgens de opdrachtgever (mondelinge mededeling ter plekke) is omstreeks 1954 het voorste deel van de schuur (waar het in pandige booronderzoek heeft plaatsgevonden) opgekrikt en voorzien van een betonnen fundering; ook is de bodem opgehoogd. Vermoedelijk is de dikke sintellaag die in alle in pandige boringen is aangetroffen toen aangebracht.

2. *Hoe is de bodemopbouw te beschrijven, zowel bodemkundig als archeologisch?*

De bodemopbouw is in grote lijnen als volgt. In boring 2 t/m 6 zijn relatief diepgaande recente pakketten aangeboord. Deze reiken tot minimaal 0,9 m -mv (-1,45 m NAP) in boring 4; in de andere boringen reiken de recente lagen tot ca. 1,1 m -mv (tussen de -1,59 en -1,69 m NAP). Daaronder bevinden zich in boringen 2, 3 en 4 (post)middeleeuwse ophogingslagen. In boringen 5 en 6 reiken de recente lagen tot in de natuurlijke ondergrond, hier zijn geen (post)middeleeuwse ophogingslagen aanwezig. In de boringen 4, 5 en 6 is op het natuurlijke veen een restant van een pakket IJ-klei aangeboord, bestaande uit schone grijze klei. Het natuurlijke veen is aangetroffen vanaf ca. 1,3 m -mv (ca. -1,85 m NAP).

In de controleboring (boring 3) is de natuurlijke ondergrond niet bereikt, wegens verharding in het (post)middeleeuwse ophogingspakket.

3. *Welke archeologisch sporen en artefacten zijn aanwezig?*

Archeologische artefacten zijn niet aangetroffen. Wel zijn ophogingslagen aangetroffen, vermoedelijk uit de Late Middeleeuwen en/of de Nieuwe Tijd. Hierin kunnen archeologische sporen en artefacten voorkomen.

4. *Vanaf welke diepte en tot hoe diep reiken deze archeologische sporen?*

De (post)middeleeuwse ophogingslagen zijn aangeboord vanaf 1,09 m -mv (-1,69 m NAP) tot 1,30 m -mv (-1,90 m NAP) in boring 2, vanaf 1,10 m -mv (-1,59 m NAP) tot 1,30 m -mv (1,79 m NAP) in boring 3 en vanaf 0,90 m -mv (-1,45 m NAP) tot 1,10 m -mv (-1,65 m NAP) in boring 4.

5. *Wat is de algemene datering van de archeologische resten?*

De aangetroffen ophogingslagen kunnen, bij gebrek aan dateerbare vondsten, niet strakker worden geduid dan uit de Late Middeleeuwen en/of Nieuwe Tijd.

6. *Wanneer archeologische sporen en artefacten aanwezig zijn, waar en hoe diep liggen deze?*

De archeologisch relevante bodemlagen liggen aan de westkant van het perceel, dicht bij de dijk. Deze restanten zijn aangetroffen in boring 2, 3 en 4 vanaf dieptes van respectievelijk 1,09 m -mv (-1,69 m NAP), 1,10 m -mv (-1,59 m NAP) en 0,9 m -mv (-1,45 m NAP).

7. *Is de archeologische verwachting uit het (beperkt) bureauonderzoek bevestigd? Zijn er in het kader van de voorgenomen (bouw)werkzaamheden volgende stappen binnen het proces van de Archeologische Monumentenzorg nodig?*

De archeologische boringen hebben bevestigd dat archeologisch relevante lagen aanwezig zijn uit de Late Middeleeuwen en/of de Nieuwe Tijd. In deze ophogingslagen kunnen archeologische sporen en artefacten worden aangetroffen. Deze bevinden zich echter vrij diep: vanaf 0,90 m -mv (-1,45 m NAP) in boring 4, vanaf 1,09 m -mv (-1,69 m NAP) in boring 2 en vanaf 1,10 m -mv (-1,59 m NAP) in boring 3. Bovendien zullen volgens de opdrachtgever (mondelinge mededeling ter plekke) nauwelijks grondroerende werkzaamheden plaatsvinden. Er zullen enkele heipalen worden aangebracht, maar er wordt niet gegraven. Er zal juist grond worden opgebracht. Dit vormt nauwelijks een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische resten; er wordt dan ook geadviseerd af te zien van vervolgstappen.

8. *Tot maximaal welke diepte kan de bodem worden verstoord zonder de archeologische vindplaatsen te beschadigen?*

Het hoogste niveau waarop (post)middeleeuwse ophogingslagen zijn aangeboord bevindt zich op een diepte van 0,90 m -mv. De bodem kan tot deze diepte worden verstoord zonder dat archeologische resten worden beschadigd. In andere boringen is dat overigens pas op 1,09 m -mv (-1,69 m NAP) en 1,10 m -mv (-1,59 m NAP).

6. Samenvatting en advies

In opdracht van een particulier is door Archeologenbureau Argo op 7 februari 2024 een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzochte plangebied is gelegen aan het Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad.

De aanleiding tot de uitvoering van het booronderzoek was de bouw van een woning. Verwacht werd dat bij de ontgravingen voor de toekomstige bouwwerkzaamheden eventueel aanwezige archeologisch behoudenswaardige resten verstoord kunnen raken.

Uit het onderzoek is gebleken dat de bodemopbouw binnen het plangebied uit recente bodemlagen bestaat die tot een diepte van minimaal 0,90 m -mv (-1,45 m NAP) reiken. In het westelijke en centrale deel van het plangebied zijn onder de recente pakketten ook (post)midleleeuwse ophogingslagen aangeboord. Deze worden naar verwachting echter niet bedreigd. Volgens de opdrachtgever (mondelinge mededeling ter plekke) zullen nauwelijks grondroerende werkzaamheden plaatsvinden. Er zullen enkele heipalen worden aangebracht, maar er wordt niet gegraven, er zal juist grond worden opgebracht. Er wordt dan ook geadviseerd af te zien van verder onderzoek.

Op basis van de resultaten van het onderhavige onderzoek zijn de onderzoeksvragen uit het PvE in hoofdstuk 5 beantwoord.

De beslissing om bovenstaand advies al dan niet over te nemen (een selectiebesluit) dient door de bevoegde overheid, in dit geval de gemeente Zaanstad, te worden genomen.

Tot slot dient te worden vermeld dat, ongeacht dit advies en het selectiebesluit, er een wettelijke meldingsplicht bestaat (Erfgoedwet 2016 en omgevingswet 2024) mochten er onverhoopt toch archeologische overblijfselen worden aangetroffen.

7. Bronnen

7.1 Literatuur

Kremer, K., 2023. *Plan van Aanpak Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. booronderzoek (IVO-B) Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad*, Zaandam.

Hakvoort, S., 2023. *Programma van Eisen IVO O Westzaan Zuideinde 26*, Zaandam.

Médard, A., 2018. *Kwaliteitshandboek Archeologenbureau Argo versie 2.1. Argo 1*, Zaandam.

SIKB, 2016. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1*.

SIKB, 2005. *Archeologische Boorbeschrijvingswaaier*.

SIKB, 2005. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingen (ASB)*.

7.2 Internetbronnen

<https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>

7.3 Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1. Het plangebied (rood omlijnd) op een uitsnede van een kadastrale kaart.....	4
Afbeelding 2. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het oosten).....	5
Afbeelding 3. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het oosten).....	5
Afbeelding 4. Het plangebied aan het Zuideinde 26 (foto richting het westen).....	6
Afbeelding 5. De locatie van de boringen binnen het plangebied, geprojecteerd op een uitsnede van de kadastrale kaart	7

Bijlage 1. Traject archeologische monumentenzorg: stappenplan

In het “stappenplan archeologie” wordt aangegeven welk traject bij planvorming bewandeld moet worden als het gaat om het inpassen van archeologische waarden en verwachtingen. Het is van groot belang om in een zo vroeg mogelijk stadium van de planvorming rekening te houden met de archeologische waarden en verwachtingen en wel voordat men aanvangt met de globale invulling van een plangebied. Het stappenplan gaat uit van een brede inventarisatie van wat er bekend is over de archeologische waarden. Op basis daarvan wordt zeer gericht ingezoomd op voor het plan(gebied) relevante archeologische informatie. Na iedere stap wordt beredeneerd gekozen voor meer diepgaand onderzoek op specifieke plekken, zodat uiteindelijk voldoende bekend is over aanwezige vindplaatsen om gemotiveerde afweging in het ruimtelijke ordeningsproces te kunnen maken.

I. Bureauonderzoek

Het doel van bureauonderzoek is het verwerven van informatie - aan de hand van bestaande bronnen - over bekende of verwachte archeologische waarden binnen of relevant voor het plangebied. Daarnaast moet het bureauonderzoek inzicht bieden in eventueel benodigd inventariserend onderzoek (stap II, zie onder). Een bureauonderzoek bestaat uit een archief- en literatuuronderzoek van archeologische en bodemkundige gegevens die bij RCE, provincie, gemeente en/of andere instanties (b.v. universiteiten, musea) bekend zijn over het betreffende gebied. Het Bureauonderzoek dient de volgende aspecten te behandelen:

- aangeven wat de aanleiding is voor het bureauonderzoek en om welk gebied het gaat. Dit in verband met het bepalen van het onderzoekskader;
- beschrijven van het huidige gebruik van de locatie op basis van beschikbare relevante gegevens;
- beschrijven van het historische grondgebruik of de historische ontwikkeling van het gebied op basis van geofysische, fysische en historisch-geografische gegevens ;
- een korte impressie over de ontstaansgeschiedenis van het landschap ;
- een impressie van de bewoningsgeschiedenis;
- beschrijven bekende archeologische waarden ;
- archeologisch waardevolle terreinen zoals deze zijn opgenomen in het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de RACm Dezelfde terreinen zijn tevens opgenomen op de Archeologische Monumentenkaarten (AMK) van de provincies. Archeologisch waardevolle terreinen genieten wettelijke bescherming (ex artikel 3 en 6 van de Monumentenwet) of dienen een planologische bescherming te krijgen binnen het bestemmingsplan;
- archeologische vindplaatsen zoals deze in het Centraal Archeologisch Archief (CAA) van de RCE aanwezig zijn. Clustering van vindplaatsen kan wijzen op de aanwezigheid van bewoningssporen uit het verleden;
- beschrijven van de archeologische verwachtingen en opstellen van een gespecificeerd en onderbouwd verwachtingsmodel van de verwachte archeologische waarden;
- aan de hand van de door de RCE ontwikkelde Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden. Gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde of trefkans komen in ieder geval voor een nader archeologisch onderzoek in aanmerking;
- aan de hand van een meer gedetailleerde provinciale c.q. gemeentelijke verwachtingskaart;
- rapportage met daarin advisering ten behoeve van het vervolgtraject gerelateerd aan de verschillende stadia van het planvormingsproces.

II. Inventariserend veldonderzoek (IVO)

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het zeer gericht aanvullen en toetsen van de uitkomsten van het bureauonderzoek. Stapsgewijs wordt bekeken óf er archeologische waarden aanwezig zijn en zo ja, wat dan de aard, karakter, omvang, datering, gaafheid, conservering en relatieve kwaliteit is. Ten behoeve van een IVO dient een Programma van Eisen (PvE) opgesteld te worden. In principe wordt het IVO uitgevoerd op basis van een Plan van Aanpak (PvA). Het onderzoek kan bestaan uit de volgende methoden:

- non-destructieve methoden: geofysische methoden (elektrische, magnetische en elektromagnetische methoden eventueel in combinatie met remote sensing technieken);
- weinig destructieve methoden: oppervlaktekartering, booronderzoek, sondering (putjes van maximaal een vierkante meter);
- destructieve methoden: proefsleuven.

Welke methoden (kunnen) worden ingezet hangt af van de locatie en vraagstelling. De onderbouwing voor de in te zetten methoden is in het bureauonderzoek gegeven. Een inventariserend veldonderzoek moet leiden tot een waardering en een archeologisch inhoudelijk selectieadvies.

Bij weinig destructieve methoden gaat het om oppervlaktekartering en booronderzoek. Dit houdt in dat het plangebied wordt gekarteerd door middel van het “belopen” van akkers en weilanden, waarbij gezocht wordt naar aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden. Daarnaast wordt door middel van boringen onderzocht hoe het staat met de bodemopbouw, en of er archeologische lagen of indicatoren te onderscheiden zijn. De aangetroffen vindplaatsen kunnen vervolgens nader bekeken worden met een meer diepgaand booronderzoek. Dit levert nadere informatie over de omvang en waardering op. Soms is het nodig om in dit stadium proefputten te graven.

Een proefsleuvenonderzoek wordt uitgevoerd indien uit de minder destructieve onderzoeksmethoden is gebleken dat er in een plangebied waardevolle archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Door middel van het graven van een aantal proefsleuven kunnen de exacte begrenzing, de datering en de graad van conservering van een vindplaats worden onderzocht. Uit het proefsleuvenonderzoek moet blijken of een

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-B) Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad

vindplaats behoudenswaardig of zelfs beschermwaardig is. Is dit het geval, dan zal bekeken moeten worden of de vindplaats ingepast kan worden in het plan. Het rijks- en ook het provinciaal archeologiebeleid gaat in eerste instantie uit van behoud van het bodemarchief in situ (ter plekke in de bodem).

Eventueel: III. Opgraven ofwel archeologisch vervolgonderzoek

Indien het niet mogelijk is een 'behoudenswaardige of beschermwaardige' vindplaats in situ te bewaren, zal het hier aanwezige bodemarchief voor het nageslacht bewaard dienen te worden door middel van een vlakdekkend onderzoek. Alleen dan is deze stap (stap III) noodzakelijk.

Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.

Bijlage 2. Tabel archeologische en geologische perioden

Archeologische periode		Van*	Tot*	Geochronologisch Tijdperk	Geochronologische Tijd	Van*	Tot*
Nieuwe Tijd	Late Nieuwe Tijd	1850	1945	Holoceen	Subatlanticum	-450	nu
	Midden Nieuwe Tijd	1650	1850				
	Vroege Nieuwe Tijd	1500	1650				
Middeleeuwen	Late Middeleeuwen	1050	1500				
	Vroege Middeleeuwen	450	1050				
Romeinse Tijd	Laat Romeinse Tijd	270	450				
	Midden Romeinse Tijd	70	270				
	Vroeg Romeinse Tijd	-12	70				
IJzertijd	Late IJzertijd	-250	-12				
	Midden IJzertijd	-500	-250				
	Vroege IJzertijd	-800	-500				
Bronstijd	Late Bronstijd	-1100	-800				
	Midden Bronstijd	-1800	-1100				
	Vroege Bronstijd	-2000	-1800				
Neolithicum	Laat Neolithicum	-2850	-2000				
	Midden Neolithicum	-4200	-2850				
	Vroeg Neolithicum	-5300	-4200				
Mesolithicum	Laat Mesolithicum	-6450	-5300				
	Midden Mesolithicum	-7100	-6450				
	Vroeg Mesolithicum	-8800	-7100				
Paleolithicum	Laat Paleolithicum	-35000	-8800				
	Midden Paleolithicum	-300000	-35000				
				Pleistoceen			
					Subatlanticum	-450	nu
					Subboreaal	-3.710	-450
					Atlanticum	-7.270	-3.710
					Boreaal	-8.690	-7.270
					Preboreaal	-9.700	-8.690
Weichselien	-114.050	-9.700					
Eemien	-126.050	-114.050					
Saalien	-236.050	-126.050					
Oostermeer	-241.050	-236.050					
Onbenoemd	-322.050	-241.050					

*jaren t.o.v. Christus

Kleurlegenda

relatief koud klimaat	
relatief warm klimaat	
relatief nat klimaat	
relatief droog klimaat	

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

1: zwak
 2: matig
 3: sterk
 bl.: blauw
 br.: bruin
 bst: baksteen
 ge.: geel
 gr.: grijs
 do: donker
 H: humeus
 hk: houtskool
 fe: ijzeroer
 K: klei
 k: kleilig
 li: licht
 mo: mortel
 mv: maaiveld
 ro: rood
 s: siltig
 sch: schelpresten
 T: secundaire kleur
 V: veen
 Z: zand
 z: zandig
 zl: zandlagen
 zw.: zwart

Boring 1; mv = -0,61 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	5	-0,61	-0,66	Plavuis	Recent
5	15	-0,66	-0,76	li br. T ge. Zs1	Recent
15	50	-0,76	-1,11	do gr. T zw. grof Zs1 + kiezels3 + sintels2, erg nat	Recente ophogingslaag
50		-1,11		Stuikt op verharding	

Boring 2; mv = -0,60 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	5	-0,60	-0,65	plavuis	Recent
5	15	-0,65	-0,75	li br. T ge. Zs1	Recent
15	70	-0,75	-1,3	do gr. T zw. grof Zs1 + kiezels3 + sintels2, erg nat	Recente ophogingslaag
70	107	-1,3	-1,67	do gr. Kz2 +schgruis2	(sub)recente ophogingslaag
107	109	-1,67	-1,69	li gr. Zs1	(sub)recente ophogingslaag
109	120	-1,69	-1,80	br. T gr. Ks2 H2	Ophogingslaag LME / NT
120	130	-1,80	-1,90	gr. T br. Ks2 H2	Ophogingslaag LME / NT
130	160	-1,90	-2,20	br. Vkm + riet3	Natuurlijk

Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-B) Zuideinde 26 te Westzaan, gemeente Zaanstad

Boring 3: eerste poging stuikt op 50 cm – mv (in recente ophogingslaag)

Boring 3; mv = -0,49 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	8	-0,40	-0,57	straatsteen	Recent
8	20	-0,57	-0,69	ge. Zs1	Recent
20	110	-0,69	-1,59	gr. T li br. Zs1 + R bstpuin1	Recente ophogingslaag
110	120	-1,59	-1,69	gr. T br. Ks1 H2	Ophogingslaag LME / NT
120	130	-1,69	-1,79	br. T gr. Ks1 H2	Ophogingslaag LME / NT
130		-1,79		stuikt	

Boring 4; mv = -0,55 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	5	-0,55	-0,60	plavuis	Recent
5	15	-0,60	-0,70	li br. T ge. Zs1	Recent
15	90	-0,70	-1,45	do gr. T zw. grof Zs1 + kiezels3 + sintels2, erg nat	Recente ophogingslaag
90	110	-1,45	-1,65	do br. T gr. Ks2 H2 + ro. bstpuntje1	Ophogingslaag LME / NT
110	130	-1,65	-1,85	gr. Ks1	Natuurlijk (IJ-klei)
130	170	-1,85	-2,25	br. Vkm + riet3	Natuurlijk

Boring 5; mv = -0,50 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	5	-0,50	-0,55	plavuis	Recent
5	15	-0,55	-0,65	li br. T ge. Zs1	Recent
15	110	-0,65	-1,60	do gr. T zw. grof Zs1 + kiezels3 + sintels2, erg nat	Recente ophogingslaag
110	135	-1,60	-1,85	gr. Ks1	Natuurlijk (IJ-klei)
135	175	-1,85	-2,25	br. Vkm + riet3	Natuurlijk

Boring 6; -0,51 m NAP					
Diepte (cm)		Diepte (m NAP)		Beschrijving	Interpretatie
Van	Tot	Van	Tot		
0	5	-0,51	-0,56	plavuis	Recent
5	15	-0,56	-0,66	li br. T ge. Zs1	Recent
15	105	-0,66	-1,56	do gr. T zw. grof Zs1 + kiezels3 + sintels2, erg nat	Recente ophogingslaag
105	110	-1,56	-1,61	li gr. Zs1	Recent
110	130	-1,61	-1,81	gr. Ks1	Natuurlijk (IJ-klei)
130	180	-1,81	-2,01	br. Vkm + riet3	Natuurlijk